

Өрт коопсуздугу жөнүндө жобо

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

Өрт коопсуздугу жөнүндө

(КР 2003-жылдын 28-февралындагы N 47, 2005-жылдын 14-июнундагы N 76, 2009-жылдын 30-декабрындагы N 319, 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 15-апрелиндеги N 59, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

(Преамбула КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

1-глава

Жалпы жоболор

1-статья. Өрт коопсуздугунун түшүнүгү

Кыргыз Республикасындагы өрт коопсуздугу тарбиялык, укуктук, уюштуруучулук, экономикалык, социалдык, илимий-техникалык мүнөздөрдөгү чаралардын, ошондой эле өрттү болтурбай коюуга жана өчүрүүгө багытталган күчтөрдүн жана каражаттардын жыйындысын түзөт.

2-статья. Өрт коопсуздугунун укуктук негизи

Өрт коопсуздугу системасынын укуктук негизин Кыргыз Республикасынын Конституциясы, ушул Мыйзам жана өрт коопсуздугу жагындагы мамилелерди жөнгө салуучу Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актылары түзөт.

(КР 2011-жылдын 16-июнундагы N 49 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

3-статья. Өрт коопсуздугунун кызматтары

Кыргыз Республикасынын өрт коопсуздугунун кызматтары:

1) өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдан;

1-1) өрт коопсуздугун көзөмөлдөө жана контролдоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдан;

2) ишканалардын, мекемелердин жана уюмдардын ведомстволук өрттөн сактоо кызматтарынан;

3) ыктыярдуу өрттөн сактоо түзүмдөрүнөн турат.

(КР 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

4-статья. Өрт коопсуздугунун системасын башкаруу

Өрт коопсуздугунун системасын башкаруу өз компетенцияларынын чегинде Кыргыз Республикасынын Өкмөтү, өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү, өрт коопсуздугун көзөмөлдөө жана контролдоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган, ошондой эле мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, мекемелердин, уюмдардын жана ишканалардын жетекчилери тарабынан жүзөгө ашырылат.

Кыргыз Республикасынын аймагында өз ишин жүзөгө ашырып жаткан бардык юридикалык жана жеке жактар тарабынан аткаруу үчүн милдеттүү өрт коопсуздугу жаатындагы эрежелер Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан бекитилет.

(КР 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

5-статья. Өрт коопсуздугунун сакталышына мамлекеттик өрт көзөмөлү

Мамлекеттик органдардын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, жеке жана юридикалык жактардын өрт коопсуздугун сактоосуна мамлекеттик өрт көзөмөлүн өрт коопсуздугун көзөмөлдөө жана контролдоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган жүзөгө ашырат.

(КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

6-статья. Өрт коопсуздугу кызматынын негизги милдеттери

Өрт коопсуздугу кызматынын негизги милдеттери болуп:

- 1) өрттүн жана өрт учурунда адамдар кабылуучу кырсыктардын алдын алуу;
- 2) калктуу конуштарда жана чарба жүргүзүү объекттеринде өрттөрдү өчүрүү, кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү, авариялардын жана табигый кырсыктардын залалдарын жоюуга катышуу;
- 3) өрт коопсуздугу жагындагы илим-изилдөө жана тажрыйба-конструктордук иштерди жүзөгө ашыруу;
- 4) өрт коопсуздугу кызматынын кызматчыларынын кесиптик даярдыктары эсептелет.

Ушул Мыйзамда өрт коопсуздугу кызматына жүктөлбөгөн милдеттерди аларга аткаруу үчүн тапшырууга тыюу салынат.

(КР 2005-жылдын 14-июнундагы N 76, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

7-статья. Мамлекеттик бийлик органдарынын жана жергиликтүү өзүн-өзү башкаруунун милдеттери

Мамлекеттик бийлик органдарынын жана жергиликтүү өзүн-өзү башкаруунун милдеттерине төмөндөгүлөр кирет:

- 1) өрт коопсуздугу боюнча бирдиктүү саясат жүргүзүү;
- 2) өрт коопсуздугу системасын түзүү жана башкаруу, анын негизги милдеттерин жана финансылоо булактарын аныктоо, анын укугун камсыз кылуу;
- 3) өрт коопсуздугу кызматынын ишмердигинин принциптерин, курамын, санын жана материалдык-техникалык жактан камсыз болуусун аныктоо;
- 4) ишканаларды, мекемелерди, уюмдарды жана элдүү пункттарды өрттөн сактоо жагындагы илимий изилдөөлөрдү координациялоо жана жүргүзүү;
- 5) өндүрүш маселесин чечүү жана өрткө каршы техника менен жабдууларды сатып алуу;
- 6) өрткө каршы жумуштарды аткарууга жана өрткө каршы техника менен жабдууларды чыгарууга адистешкен чакан ишканалардын жана ыктыярдуу өрттөн сактануу уюшмаларынын иштөөсү үчүн ыңгайлуу шарттарды түзүү.

8-статья. Министрликтердин, административдик ведомстволордун, мекемелердин жана уюмдардын милдеттери

Министрликтер, административдик ведомстволор, мекемелер жана уюмдар өздөрүнүн компетенцияларына ылайык төмөндөгүлөрдү камсыз кылууга милдеттүү:

- 1) өздөрүнө баш ийген ведомстволук объектилерде жана/же аймактарда өрт коопсуздугун уюштурууну, профилактикалоо жана техникалык чаралар боюнча маселелерди жүргүзүүнү жана аларга зарыл болгон финансылоону кароону;
- 2) өздөрүнө баш ийген ведомстволук объектилерде өрткө каршы коргонуу маселелери боюнча долбоорлоо жана илим-изилдөө иштерин жүргүзүүнү;
- 3) иштелип жаткан техникалык регламенттердин долбоорлору стандарттарга, техникалык шарттарга, паспортторго, эрежелерге, инструкцияларга жана башка документацияларга өрт коопсуздугунун талаптарын киргизүүнү жана долбоорлоону, курууну, оңдоп конструкциялоону жана объектилерди пайдаланууда, ошондой эле буюмдарды, материалдарды, машиналарды, приборлорду, жабдууларды жана башка товарларды чыгарууда алардын аткарылышын контролго алууну жүзөгө ашырууну;
- 4) өрт коопсуздугунун чаралары боюнча адистерди даярдоону жана кайра даярдоону, жумушчуларды, кызматчыларды, студенттерди, окуучуларды окутууну;
- 5) өздөрүнө баш ийген ведомстволук ишканалардын жана мекемелердин ведомстволук өрттөн сактануу уюмдарын түзүүсүн жана финансылоосун, алардын материалдык-техникалык базасын бекемдөөгө жана өркүндөтүүгө катышуусун;
- 6) өрт коопсуздугунун маселелери боюнча ведомстволук инструкцияларды белгиленген тартипте иштеп чыгууну жана бекитүүнү;
- 7) өздөрүнө баш ийген ведомстволук объектилерде чыккан өрттөрдү эсепке алууну жана талдоону, өрттүн чыгышына тике же кыйыр түрдө күнөөлүү жетекчилерге жана кызмат адамдарына карата тийиштүү чараларды көрүүнү.

(КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

9-статья. Ишканалардын, мекемелердин жана башка уюмдардын жетекчилеринин жана кызмат адамдарынын милдеттери

Чарба субъектилеринин жетекчилери жана кызмат адамдары менчигинин түрлөрүнө карабастан өздөрүнүн компетенцияларына тиешелүү төмөндөгүлөргө милдеттүү:

- 1) объектилерде өрт коопсуздугун жана тийиштүү өрткө каршы режимди камсыз кылууга;
- 2) бардык технологиялык түйүндөрдүн жана өндүрүш-чарба ишмердигинин этаптарында өрт коопсуздугун камсыз кылуучу уюштуруу-штаттык курамды, кызматтык милдеттерди жана контроль системаларын түзүүгө;
- 3) объектилердин экономикалык жана социалдык өнүгүү пландарында өрт коопсуздугу боюнча уюштуруучу жана инженердик-техникалык иш-чараларды кароого, алардын аткарылышын камсыз кылууга;
- 4) объектилерди долбоорлоо, куруу, оңдоп конструкциялоо жана пайдалануу учурунда өрт коопсуздугу боюнча нормативдик актылардын жана мамлекеттик өрт көзөмөлүнүн кызмат адамдарынын мыйзамдуу талаптарын өз убагында жана толук аткарууну камсыз кылууга;
- 5) ыктыярдуу өрттөн сактоо уюшмаларын түзүү жолу менен өрттүн алдын алууда жана аны өчүрүүдө эмгек жамааттарынын катышуусун камсыз кылууга, жумушчуларды, инженердик-техникалык кызматкерлерди жана кызматчыларды өрт коопсуздугунун эрежелерине окутууну уюштурууга;
- 6) өрт коопсуздугунун эрежелерин бузуучуларга таасир көрсөтүү чараларын кабыл алууга;
- 7) өрттүн чыгышы боюнча изилдөө жүргүзүүгө жана анын чыгышынын себебин, шарттарын аныктап, аны жоюу үчүн зарыл чараларды кабыл алууга, өрттүн чыгышына күнөөлүүлөрдөн мыйзам белгилеген тартипте келтирилген материалдык зыянды өндүрүп алууга.

10-статья. Граждандардын милдеттери

Кыргыз Республикасынын граждандары өрт коопсуздугунун эрежелерин сактоого, өрт чыккан (байкалган) учурда ал жөнүндө өрткө каршы мамлекеттик кызматка билдирүүгө, аны өчүрүүгө, адамдарды жана материалдык баалуулуктарды сактап калууга катышууга милдеттүү.

Бардык үй ээлери жана батир ээлери өрт коопсуздугу кызматынын кызмат адамдарына өндүрүштүк, турак жай жана көмөкчү жайлардын аймактарында өрттүн алдын алуу иштерин жүргүзүүгө мүмкүндүк түзүп берүүгө милдеттүү.

(КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

11-статья. Өрт коопсуздугу кызматын финансылуу

Өрт коопсуздугу кызматы финансыланат:

- 1) өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган — мамлекеттик бюджеттин каражаттарынан, ошондой эле ыктыярдуу төлөмдөрдөн жана мыйзамдарда тыюу салынбаган башка каражаттардан;
- 1-1) өрт коопсуздугун көзөмөлдөө жана контролдоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган — мамлекеттик бюджеттин каражаттарынан;
- 2) өрттөн сактоо ведомстволук кызматы — тийиштүү ишканалардын, мекемелердин жана уюмдардын каражаттарынан;
- 3) ыктыярдуу өрттөн сактоо уюшмалары — ыктыярдуу өрттөн сактоо коомдорунун, ишканалардын, мекемелердин жана уюмдардын каражаттарынан.

(КР 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

12-статья. Өрттү мамлекеттик эсепке алуу

Өрттү жана алардын кесепеттерин мамлекеттик эсепке алуу өрт коопсуздугу чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан жүзөгө ашырылат.

(КР 2011-жылдын 16-июнундагы N 49 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

2-глава

Өрт коопсуздугунун талаптарынын сакталышына мамлекеттик өрт көзөмөлү жана мамлекеттик өрткө каршы алдын алуу

(Главанын аталышы КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

13-статья. Мамлекеттик өрт көзөмөлүнүн органдары

(КР 2011-жылдын 16-июнундагы N 49 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

14-статья. Мамлекеттик өрт көзөмөлүнүн жана контролунун өрт коопсуздугуна негизги милдеттери

Кыргыз Республикасында Мамлекеттик өрт көзөмөлү төмөнкү негизги милдеттерди өзүнө камтыйт:

1) министрликтердин, мамлекеттик комитеттердин, административдик ведомстволордун, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, мекемелердин, уюмдардын, ишканалардын, кызмат адамдарынын, жеке менчик ээлеринин жана жарандардын ушул Мыйзамдын, өрт коопсуздугу жаатындагы башка мыйзамдардын, техникалык регламенттердин, стандарттардын, ченемдердин жана эрежелердин талаптарын аткаруусун көзөмөлдөөнү жана контролдоону жүзөгө ашыруу;

2) чарба жүргүзүү объекттеринин жана калктуу конуштардын өрт коопсуздугунун абалы жөнүндө, жүргүзүлгөн көзөмөлдөө иш-чараларынын натыйжалары жөнүндө мамлекеттик органдарга жана калкка маалымдоо;

3) кызыкдар юридикалык жана жеке жактар менен биргеликте товарлардын, жумуштардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн өрт коопсуздугун контролдоону жүзөгө ашыруу.

(КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

14-1-статья. Мамлекеттик өрткө каршы алдын алуунун негизги милдеттери

Кыргыз Республикасында мамлекеттик өрткө каршы алдын алуу төмөнкү негизги милдеттерди өзүнө камтыйт:

1) өз алдынча же кызыкдар министрликтер, мамлекеттик комитеттер, административдик ведомстволор, мекемелер жана уюмдар менен биргеликте Кыргыз Республикасынын аймагында ишин жүзөгө ашыруучу бардык жеке жана юридикалык жактар тарабынан аткаруу үчүн милдеттүү болгон өрт коопсуздугу жаатындагы стандарттардын, ченемдердин жана эрежелердин долбоорлорун иштеп чыгууну жүзөгө ашыруу;

2) өрт коопсуздугу жаатындагы илимий изилдөөлөрдү жүргүзүүнү координациялоо жана уюштуруу;

3) ведомстволук жана ыктыярдуу өрттөн сактоо бөлүмдөрүнө жана уюмдарына өрттүн алдын алуу иштерин жана күжүрмөн даярдыкты уюштурууда жардам көрсөтүү;

4) жеке жана юридикалык жактар расмий кайрылганда өрткө каршы ченемдөөнү жүргүзүү, тиешелүү мыйзамдарга, техникалык регламенттерге, стандарттарга, ченемдерге жана эрежелерге ылайыктуулугу жөнүндө корутунду берүү менен, объекттерди куруунун, реконструкциялоонун жана арналышын өзгөртүүнүн долбоордук документтерин макулдашуу;

5) жеке жана юридикалык жактар расмий кайрылганда материалдарга, түзүлүштөргө, агрегаттарга, жабдууларга, өрткө каршы автоматтык системаларга, курулуп, реконструкцияланып, арналышы өзгөртүлүп жаткан имараттардын жана курулмалардын, эксплуатацияланып жаткан имараттардын жана курулмалардын долбоордук документтерине тиешелүү мыйзамдардын, техникалык регламенттердин, стандарттардын талаптарына, өрт коопсуздугунун ченемдерине жана эрежелерине ылайыктуулугу жөнүндө корутунду берүү;

6) өрт чыкканда жайларды, имараттарды, курулмаларды, түзүлүштөрдү жана агрегаттарды өрттөн жана өрт продуктуларынан автоматтык коргоо каражаттарын жана системаларын ишке киргизүү боюнча иштерди жүргүзүү;

7) мамлекеттик органдар, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары, мекемелер, уюмдар жана ишканалар менен биргеликте өрт өчүрүүгө жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүгө катышуу үчүн алардын күчтөрүн жана каражаттарын тартуунун тартибин иштеп чыгуу;

8) өрттүн алдын алуу жана өчүрүү жаатында региондорду, аймактарды, тармактарды жана ишканаларды комплекстүү өнүктүрүүнүн мамлекеттик программаларын иштеп чыгууга катышуу;

9) адамдардын өмүрүн жана ден-соолугун, Кыргыз Республикасынын аймагындагы калктуу конуштарды жана материалдык баалуулуктарды коргоо максатында өрттүн алдын алууну уюштуруу.

(КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

15-статья. Мамлекеттик өрт көзөмөлүн жүргүзүүчү өрт коопсуздугун көзөмөлдөө жана контролдоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызмат адамдары Мамлекеттик өрт көзөмөлүн жүргүзүүчү кызмат адамдары болуп саналган өрт коопсуздугун көзөмөлдөө жана контролдоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызматкерлеринин жана подразделениелеринин тизмеси, ошондой эле аларга жүктөлгөн функциялардын аткарылышынын тартиби Кыргыз Республикасынын Өкмөтү бекиткен мамлекеттик өрт көзөмөлү жөнүндөгү жободо аныкталат.

(КР 2005-жылдын 14-июнундагы N 76, 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

16-статья. Мамлекеттик өрт көзөмөлүн жүзөгө ашыруучу өрт коопсуздугун көзөмөлдөө жана контролдоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызмат адамдарынын укуктары

Кыргыз Республикасынын өрт көзөмөлү боюнча башкы мамлекеттик инспектору, анын орун басарлары жана өрт көзөмөлү боюнча мамлекеттик улук инспекторлор укуктуу:

1) өрт чыгуу коркунучуна түз алып келүүчү шарт түзүлүп, стандарттар, нормалар жана өрт коопсуздугунун эрежелери бузулганда ишканалардын, уюмдардын иштөөсүнө, ошондой эле курулуш нормаларынын жана эрежелеринин өрткө каршы талаптарынан четтеген объекттердин курулушуна, кеңейтилүүсүнө, оңдоп конструкциялануусуна жана техникалык жактан кайра жабдылуусуна тыюу салууга же токтото турууга;

2) (КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

Өрт көзөмөлү боюнча башкы, улук жана мамлекеттик инспекторлор стандарттарды, нормаларды жана өрт коопсуздугунун эрежелерин бузгандарга колдонуудагы административдик мыйзамдарга ылайык тийиштүү эскертүү же штраф түрүндөгү административдик жазаларды берүүгө акылуу.

Өрт коопсуздугун көзөмөлдөө жана контролдоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын бардык кызмат адамдары укуктуу:

1) Кыргыз Республикасынын турак жай фондуна тиешелүү объекттерди кошпогондо, объекттердин ведомстволук таандыктуулугуна жана менчигинин түрүнө карабастан, алардын өрт коопсуздугун текшерүүгө, анын натыйжалары боюнча ушул Мыйзамдын, тиешелүү техникалык регламенттердин, өрт коопсуздугунун ченемдеринин жана эрежелеринин талаптарын аткарууга эскертүүлөрдү, жазма буйруктарды берүүгө;

2) министрликтерден, административдик ведомстволордон, мекемелерден, уюмдардан жана ишканалардан объектилердин жана чыгарылган продукциялардын өрт коопсуздугу боюнча абалын мүнөздөгөн, ошондой эле чыккан өрт жана анын кесепеттери жөнүндө маалыматтарды жана документтерди талап кылууга;

3) (КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

4) объектилерде өрт коопсуздугунун маселелери боюнча адистердин билимине, окуу жайларындагы өрт ишинин негиздерин окутуунун сапатына текшерүү жүргүзүүгө;

5) (КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

б) объектилердеги өрткө каршы коргонуу каражаттарынын абалын, ошондой эле ведомстволук өрттөн коргоо курамдарынын жана ишканалардын өрттөн сактануучу ыктыярдуу уюшмаларынын ишке жарамдуулугун текшерүүгө;

7) Кыргыз Республикасынын аймагында орун алып жана ишмердигин жүргүзүп жаткан бардык жеке жана юридикалык жактардын объектилериндеги өрт коопсуздугу боюнча стандарттарды жана техникалык шарттарды бузуу жолу менен иштеп жаткан жайларды, машиналарды, приборлорду, жабдууларды, жылуулукту генерациялоочу, энергияны сарп кылуучу жана башка жасалгаларды пайдаланууга тыюу салууга.

(КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

16-1-статья. Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүзөгө ашыруучу өрт коопсуздугун көзөмөлдөө жана контролдоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызмат адамдарынын укуктары

Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүзөгө ашыруу чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызмат адамдары төмөнкүлөргө укуктуу:

1) өрткө каршы иш-чараларды иштеп чыгуу үчүн, өрттүк-техникалык экспертиза жасоо үчүн, ал эми зарыл учурларда — өрт коопсуздугунун стандарттардын, ченемдеринин жана эрежелеринин аткарылышын контролдоо боюнча ишке катышуу үчүн илимий изилдөөчү жана долбоорлоочу уюмдардын адистерин, объекттердин инженердик-техникалык жана башка кызматкерлерин ишке тартууга;

2) техникалык регламенттерге, стандарттарга жана техникалык шарттарга киргизилүүчү өрт коопсуздугунун талаптарын макулдашууга;

3) өрт жана өрт коопсуздугунун эрежелерин бузганы жөнүндө иштер боюнча алгачкы текшерүүлөрдү, өрттүн себептерин белгиленген тартипте техникалык иликтөө иштерин жүргүзүүгө, алардын натыйжалары боюнча милдеттүү түрдө аткарылуучу чечимдерди кабыл алууга;

4) өрттү өчүрүү жана өзгөчө кырдалдардын кесепеттерин жоюу зоналарында транспорт каражаттарынын кыймылын жана жарандардын жеткиликтүүлүгүн чектөө боюнча чараларды көрүүгө.

(КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

3-глава

Өрт өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү боюнча жалпы жоболор

(Главанын аталышы КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

17-статья. Өрттү өчүрүүнүн жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүнүн жетекчиси Өрттү өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү боюнча иштерди өрткө келген өрт коопсуздугу кызматынын чоңу жетектейт. Өрт чыккан жерге өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын курамдары келген учурда анын чоңу өрттү өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү боюнча иштерге жетекчиликти өз колуна алат.

Өрттү өчүрүүнүн жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүнүн жетекчиси бардык иштерди жалгыз өзү башкарат, ага өрттү өчүрүүгө жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүгө келген бардык өрт коопсуздук кызматтарынын курамдары жана аларга баш ийген күчтөр баш ийишет. Кызмат адамдарынын эч кимиси өрттү өчүрүүгө жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүгө байланышкан өрттү өчүрүүнүн жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүгө жетекчисинин буйруктарына кийлигишүүгө, аны жокко чыгарууга акысы жок.

Өрттү өчүрүүнүн жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүнүн жетекчисинин буйруктары өрттү өчүрүүгө катышып жаткан бардык граждандар жана мамлекеттик органдардын, ишканалардын, мекемелердин жана уюмдардын кызмат адамдары тарабынан милдеттүү түрдө аткарылууга тийиш.

(КР 2005-жылдын 14-июнундагы N 76, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

18-статья. Өрттү өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү учурундагы өрт коопсуздугу кызматынын кызматкерлеринин укуктары

Өрт коопсуздугу кызматынын кызматкерлери өрт өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү мезгилинде өрттү өчүрүүнүн жетекчисинин буйругу боюнча төмөндөгүлөргө укуктуу;

1) күйгөн продуктылар жана оттун учкундары тараган жана таралышы мүмкүн болгон өндүрүш жана башка жайларга кирүүгө;

2) имараттардын жана курулмалардын конструктивдүү элементтерин түзгөн жана тосуп турган жабык эшиктерди сындырууга (ачууга);

3) өрттү өчүрүүгө жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүгө жолтоо болгон заттарды ордунан жылдырууга, адамдарды жана материалдык баалуулуктарды алып чыгып кетүүгө;

4) оттун жана күйүп жаткан продуктылардын таралышына коркунуч туулган имараттардан, жайлардан адамдарды жана материалдык баалуулуктарды чыгарып кетүү боюнча буйруктарды берүүгө;

5) материалдык-техникалык ресурстарды пайдаланууну жана өрттү өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү үчүн жумушчуларды жана кызматчыларды катыштыруусун ишканалардын, мекемелердин жана уюмдардын жетекчилеринен талап кылууга.

Өрт өчүрүүдө жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүдө аскер кызматчыларын жана өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызматкерлерин уюштуруунун жана ишти жүргүзүүнүн тартиби өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан аныкталат.

(3-бөлүк КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

Өрт коопсуздук кызматтарынын жеке курамы, өтө зарыл шарттарда иштөөчү өрт өчүрүүнүн жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүнүн башка катышуучулары келтирилген зыяндын ордун толтуруудан бошотулат.

(КР 2005-жылдын 14-июнундагы N 76, 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

19-статья. Өрт коопсуздугу кызматынын жана башка авариялык кызматтардын өрт өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү мезгилиндеги өз ара аракеттери

Өрт коопсуздугунун кызматы өз ара макулдашылган пландар боюнча Кыргыз Республикасындагы өрт жана авариялык кызматтардын бардык түрлөрүн алардын баш ийүүчүлүгүнө карабастан өрттү өчүрүү үчүн катыштырат.

(КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

20-статья. Өзгөчө учурларда өрт өчүрүү

Өзгөчө учурларда, атап айтканда: токойлордогу, тоолордогу жана талаалардагы өрттү, улуттук коопсуздук, коргоо, ички иштер, жазык-аткаруу системасы, бажылык жөнгө салуу, мамлекеттик чек араны кайтаруу жана коргоо, токой жана аңчылык чарбасын өнүктүрүү, жер казынасын пайдалануу, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын, Кыргыз темир жолунун, Кыргыз Республикасынын аймагында жайгашкан чет мамлекеттердин жана эл аралык уюмдардын дипломатиялык жана консулдук өкүлчүлүктөрүнүн чөйрөлөрүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдардын объекттериндеги өрттү өчүрүү тартиби өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган менен макулдашуу боюнча тиешелүү министрликтердин, административдик ведомстволордун, мамлекеттик мекемелердин жана уюмдардын жетекчилери тарабынан аныкталат.

(КР 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

4-глава

Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү, ошондой эле өрт коопсуздугун көзөмөлдөө жана контролдоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдардын кызматкерлеринин жана аскер кызматчыларынын социалдык-укуктук кепилдиктери

(Главанын аталышы КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

21-статья. Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызматкерлеринин укуктук абалы, кызмат өтөө тартиби жана социалдык кепилдиктери

Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын аскер кызматчылары жана алардын үй-бүлө мүчөлөрү мамлекеттин коргоосунда болот. Аларга Кыргыз Республикасынын аскер кызматчылары үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген укуктар, социалдык кепилдиктер жайылтылат.

Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын аскер кызматчыларынын кызмат өтөө тартиби Кыргыз Республикасынын Өкмөтү бекиткен тиешелүү жобо менен аныкталат.

Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын аскер кызматчылары өзгөчө кырдаалдардын кесепеттерин жоюуга катышуу үчүн ишке тартылышы мүмкүн. Мында кызмат мөөнөтү бир күнү үч күнгө эсеп кылынат. Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын аскер кызматчыларына жана кызматкерлерине өрт өчүрүүгө, ошондой эле эмгек шарты оор, зыяндуу жана өмүргө коркунуч келтирген иштер үчүн кошумча акы төлөө Кыргыз Республикасынын Өкмөтү белгиленген өлчөмдө жана тартипте жүргүзүлөт.

(КР 2005-жылдын 14-июнундагы N 76, 2009-жылдын 30-декабрындагы N 319, 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

21-1-статья. Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын каза болгон же майып болгон аскер кызматчылары жана кызматкерлери курман болгон же майып болгон учурда мамлекеттик камсыздандыруу жана зыяндын ордун толтуруу

Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын, ошондой эле өрт коопсуздугун көзөмөлдөө жана контролдоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызматкерлери жана аскер кызматчылары Кыргыз Республикасынын камсыздандыруу чөйрөсүндөгү мыйзамдарына ылайык милдеттүү мамлекеттик камсыздандырууга жатат.

(КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

5-глава

Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын камсыздандыруу уюмдары менен өз ара аракеттенүүсү

(Главанын аталышы КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

22-статья. Өрт коопсуздугун камсыз кылуу маселелери боюнча өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын республикалык камсыздандыруу уюмдары менен өз ара аракеттери Эгерде жетекчилердин жана башка кызмат адамдарынын карасанатайлыгынын жана шалакылыгынын натыйжасында, ошондой эле мыйзамдар же башка нормативдик актылар белгилеген өрт коопсуздугунун эрежелерин аткарбаганда же одоно бузган учурларда, республиканын камсыздандыруу уюмдары ведомстволук таандыгына жана менчигинин

түрүнө карабастан ишканаларда, уюмдарда, мекемелерде чыккан өрттөр боюнча камсыздандыруу суммаларын (ордун толуктоочу камсыздандырууларды) толук же жарым-жартылай төлөп бербей коюуга акылуу.

Республиканын камсыздандыруу уюмдары өрт фактылары боюнча камсыздандыруу суммаларын (ордун толуктоочу камсыздандырууларды) өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү аймактык ыйгарым укуктуу органдын атайын корутундусу болгондо гана төлөп беришет.

Өрт фактылары боюнча корутундулар мүдөөлүү ведомстволорго, мекемелерге, уюмдарга жана граждандарга суранган (арыз берген) учурдан тартып 10 күндүн ичинде берилет.

Өрттү болтурбай коюуга арналган иш-чараларды финансылоо ыктыярдуу принцип боюнча өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу органы менен камсыздандыруу уюмдарынын ортосундагы эки тараптуу макулдашуунун негизинде камсыздандыруу уюмдары тарабынан жүргүзүлөт.

(КР 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

6-глава

Ведомстволук өрттөн сактануу уюмдары. Ыктыярдуу өрт өчүрүү уюшмалары
23-статья. Ведомстволук өрттөн сактануу уюмдары

Ведомстволук өрттөн сактануу уюмдары өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы менен макулдашкан мамлекеттик администрациялардын, министрликтердин, административдик ведомстволордун, уюмдардын жана мекемелердин демилгелери боюнча уюштурулат.

(КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

24-статья. Ыктыярдуу өрт өчүрүү уюшмалары

Ыктыярдуу өрт өчүрүү уюшмалары Кыргыз Республикасынын Өкмөтү бекиткен ыктыярдуу өрт өчүрүү уюшмалары жөнүндө Жобого ылайык уюштурулат жана иш жүргүзүшөт.

7-глава

Өрт коопсуздугу жөнүндө Мыйзамды бузгандыгы үчүн жоопкерчилик

25-статья. Өрт коопсуздугун камсыз кылуу үчүн жоопкерчилик

Мамлекеттик өрт көзөмөлүнүн кызматкерлери өрттүн алдын алуу жана берилген укуктарын пайдалануу боюнча өздөрүнө жүктөлгөн көзөмөл функцияларын туура эмес аткаргандыгы үчүн мыйзам белгилеген тартипте жоопкерчиликке тартылышат. Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызматкерлери алдын алууда аларга жүктөлгөн функцияларды жана милдеттерди талаптагыдай аткарбаганы үчүн мыйзамда белгиленген жоопкерчиликти тартышат.

Менчиктин түрүнө жана ведомстволук таандыгына карабастан министрликтердин, административдик ведомстволордун, мекемелердин, уюмдардын жана ишканалардын объектилериндеги өрт коопсуздугун камсыз кылуу тиешелүү кызмат адамдарына жана юридикалык жактарга жүктөлөт, ал эми шаарлар жана элдүү пункттар боюнча жалпысынан — жергиликтүү бийликтин органдары жана башкармалары жоопкерчиликте болушат.

Турак жайлардагы, үйлөрдөгү, кароо-жайлардагы, дачалардагы жана бак ичиндеги үйлөрдөгү өрт коопсуздугун камсыз кылуу үчүн жоопкерчилик квартирада жашоочуларга жана үй ээлерине жүктөлөт.

(КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

26-статья. Стандарттарды, нормаларды жана өрт коопсуздугунун эрежелерин бузгандык үчүн жоопкерчилик

Стандарттарды, нормаларды жана өрт коопсуздугунун эрежелерин бузган же аткарбай койгон күнөөлүү кызмат адамдары жана граждандар колдонуудагы мыйзамдарга ылайык

дисциплинардык, административдик жана уголовный жоопкерчиликтерге тартылышы мүмкүн.

27-статья. Өрт келтирген зыяндын ордун толтуруу

Ишканалар, мекемелер, уюмдар жана граждандар өрт келтирген зыяндын ордун мыйзам белгилеген тартипте толтурууга милдеттүү.

Келтирилген зыяндын ордун толтурууга ишканаларды, мекемелерди жана уюмдарды мажбур кылган күнөкөр адамдар белгиленген тартипте материалдык жоопкерчиликке тартылышат.

28-статья. Өрт коопсуздугу чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызматкерлеринин аракеттерине даттануу

Өрт коопсуздугу чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызматкерлеринин аракеттери боюнча даттанууларды жана арыздарды өрт коопсуздугу чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын тиешелүү түзүмдүк бөлүкчөлөрүнүн жетекчилери карайт жана алар боюнча чечим кабыл алат. Эгерде даттанган адам кабыл алынган чечимге канааттанбаган учурда, ал «Административдик иштин негиздери жана административдик жол-жоболор жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык жогору турган ыйгарым укуктуу органга административдик (сотко чейинки) тартипте, ал эми андан ары — соттук тартипте кайрыла алат.

(КР 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 15-апрелиндеги N 59 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)